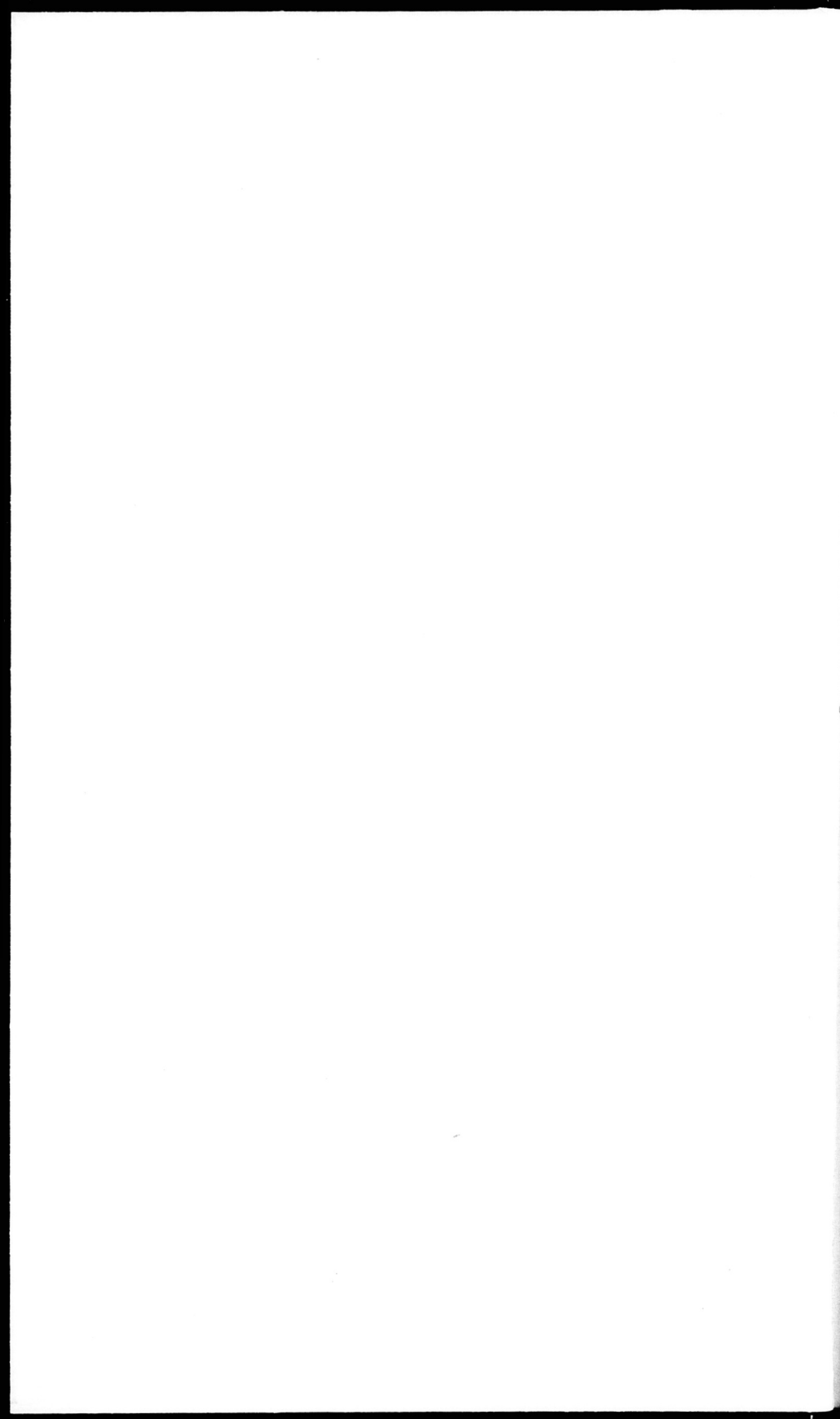

C
2768

BIBLIOTHEEK UNIVERSITEIT UTRECHT

3088 226 4

C

No. *2768*

GETUIGENISSEN EN ROEPSTEMMEN

ZESTAL LEERREDENEN

DOOR

J. A. P. RIS LAMBERS,

PREDIKANT TE MAASSLUIS.

N° 3.

De roede Gods.

MICHA VI: 9b.

Aan Neerland's Volk, met het oog op de bezoeken Gods
inzonderheid die der heerschende Vee-ziekte.

ROTTERDAM,
G. B. POESCHMANN.
1865.

Prijs 15 Cents.

Snelpersdruk — van Meurs & Stufkens.

Zie ommezijde van den Omslag.

C

2768

GETUIGENISSEN VAN HET STAMMEN

VERSTAL VERREDEBEN

1800

J. A. P. R. LAMBERS

VERSTAL VERREDEBEN

K. 8

De roode Gids

MICHA VI: 07

Aan de Westindische Volk, met het oog op de beoefening der
inrichting der hier bestaande Voorzichten

VERSTAL VERREDEBEN

G. P. BOESCHMANN

1800

1/10 10 Cents

De omzetting van den Gids

C276

of C 2768

III.

DE ROEDE GODS.

MICHA VI: 9b.

Aan Neerland's Volk, met het oog op de bezoeken Gods,
inzonderheid die der heerschende Vee-ziekte.

III

DE ROODE GODS

Deel VI 96

Aan Westlands Volk, met het oog op de beschikkingen Gods
in zondheid als der heerschende Voorzichten.

Ps. LXVI: 2.

Al 't aardrijk smeeke' U neêrgebogen:

Het heft' de schoonste psalmen aan;

Gezangen, die uw naam verhoogen,

De glorie van uw wonderdaân.

Komt, allen, ziet Gods wijze wegen;

Wat is Zijn werking hoog geducht,

Het zij Hij 't menschedom met Zijn' zegen

Bezoekt, of met Zijn strenge tucht!

Meer dan ooit is het nu tijd, dat allen, die niet gansch vervreemd zijn van het vrome voetspoor onzer vaderen, in een buitengewoon biduur zich eendragtig vereenigen in het zoeken van 's Heeren aangezicht.

Dat past ons, zoolang we nog den naam van een Christenvolk mogen dragen. Wie uwer is het niet bekend, dat God Zijn volk bezoekt en Zijne hand zwaar drukt op een deel van onzen Vaderlandschen veestapel.

Wie onzer gaat dat niet aan? Dat gaat ons allen aan, al houden we geen enkel stuks vee. Hoeveel te meer dan u, die er uw bestaan in vindt. Zijn er hier niet, die het reeds ondervonden dat ook het leven hunner beesten in de hand is van Hem, Wiens het vee is op duizend bergen, Wiens de aarde is en al hare volheid, die daar woont boven den aardkloot, Wiens hand niemand kan afslaan en vragen: wat doet Gij?

Wij legden elkander de opgezongen woorden in den

mond, om terstond het karakter van een tempelgang als deze te schetsen.

Het betaamt ons ootmoedig des Heeren aangezicht te zoeken, na de vermelding Zijner daden. Wij hebben ons te wachten voor alle bedilling van Zijn weg met ons. Wij hebben de geduchte werking van den God der krachten eerbiedig op te merken, zoowel in Zijn zegen als in Zijn tucht. Het is zoo noodig als nuttig de oorzaken op te sporen, waarom de Heer die tegenheden ons toezendt. En als nu de Algoede, die Zijne menschenkinderen niet plaagt en bedroeft van harte, uit den dood van het redeloos dier, het leven van een redelijk mensch deed geboren worden (1), dan zal de zoodanige wel de eerste zijn, om uit te roepen: maakt den Heere met mij groot, die zooveel weldadigheid aan mijne ziele gedaan heeft! Wie zou in dat geval niet met alle geloovigen willen instemmen met de betuiging des Dichters:

Uw goedheid, Heer, is hemelhoog;

Uw waarheid tot den wolkenboog,

Uw regt is als Gods bergen;

Uw oordeel grondeloos; Gij behoedt,

En zegent mensch en beest, en doet

Uw hulp nooit vrucht'loos vergen.

Neen, vruchteloos vragen we in den geloove van den Heer onzen God niet. Nooit heeft de Vader Zijne kinderen afgewezen, die in den Naam en op het Offer van Christus pleitende, Zijn genadetroon worstelend zochten.

Dat geeft moed voor alle God zoekende harten, die Hij tot troost was in hunne smarten.

(1) Gelijk men mij onlangs verhaalde, dat zulks werkelijk met een landman in deze Provincie het geval was.

Verheffe dan de Heer Zijn liefelijk aangezicht over ons! Ontsluite Hij Zijn dienaar hart en mond, om getrouw te zijn in Zijn werk, en bereide Hij u Zijnen weg tot uw aller hart door Zijn Geest en Woord op ons gebed!

MICHA VI: 9^b.

HOORT DE ROEDE EN WIE ZE BESTELD HEEFT.

De Profeet MICHA was tijdgenoot van JESAJA en HOSEA. Zijn optreden valt in onder de regering van JOTHAM, ACHAZ en HISKIA, koningen van Juda. Op last van den Heer der Heirscharen, verheft hij als boetprediker zijn waarschuwendende stem. Het geldt overheid en volk, die zich los maken van den God der vaderen en van Zijne regten en inzettingen, om zich over te geven aan afgoderij, bijgeloof en ongerechtigheid. Bestraffend rigt de man Gods zich tot de hoofdsteden van Israël en Juda (1).

Hoe verderfelijik was niet de invloed der Residentie's der koningen van Israël en Juda, op land en volk.

Daar was een luisterend oor, daar een toegenegen hart voor de leugenleer der valsche Profeten, die alles goeds van de toekomst verwachtten. Het getal der getrouwe dienaren was klein, hun taal te hard in de ooren van hen, die zachtere dingen wilden gesproken hebben en den kwaden dag verre stelden.

Straks (2) keert de dienstknecht des Heeren het zwaard des geestes tegen de overheid, die het goede haatte en het kwade liefhad en geen regt deed. Hij spelt het volk bittere bezoeking. Het zwaard der heidenen ziet hij blinken boven de hoofden der schuldige natie. In bal-

(1) Hoofdstuk I en II.

(2) Hoofdstuk III—V.

lingschap ziet hij ze weggedreven onder den stok des drijvers, beroofd van goed en van bloed. Maar verlate ook de mensch zijn God, de Heer verlost en spaart Zijn volk dat op Zijn gunst vertrouwt.

Wegens hunne afgoderij vernederd en vertreden en bukkende in het stof, zou de Almagtige den weg ter wederkeering in de erve der vaders, banen.

Heerlijker en duurzamer zou de geestelijke verlossing zijn voor allen, die het heil des Heeren wachtten. Uit Bethlehem — zoo zegt de Ongeborene zelf — zou Hij komen als de Spruite Davids, Wiens uitgangen zijn van ouds, van de dagen der eeuwigheid. De Heerscher zal Hij in Israël zijn, en de Vreddevorst. Hij zal Zijn Volk weiden in de kracht des Heeren. Eenmaal zullen alle vijanden bukken in het stof en het ware Israël verhoogd worden (1).

Maar nu — zoo gaat de prediker voort in ons tekst-hoofdstuk — heeft de Heer een twist met Zijn volk. Hij treedt met hen in het gerigte. Bergen en heuvelen, overvloeiende van zegen, maar verontreinigd door afgoderij, treden als getuigen op, dat God de Heer geen onregt doet, om Zijn volk te bezoeken met de roede.

Aandoenlijke taal als de Heer door Zijn Profeet vraagt: (vs. 3) o mijn volk! wat heb ik u gedaan? Waarmede heb ik u gekweld [dat gij Mij laat varen]? Betuig tegen Mij. [Neen dat kunt gij niet]. Ik heb u vermoeid, ja met weldaden en zegeningen, u verlossende uit de dienstbaarheid onder de leiding Mijner dienstknechten.

Mijn volk gedenk toch van welke vijanden Ik u gered heb en welke raadslagen uwer vijanden Ik verijdeld heb, opdat gij de geregtigheden des Heeren zoudt kennen.

(1) Hoofdstuk V.

Dat is: opdat gij weten zoudt, dat Ik op de dankerkentenis van alle Mijne weldaden aanspraak heb (1). Nu wordt zeer schoon een persoon, in den naam van het volk sprekende, ingevoerd (vs. 6). Getroffen door het gehoorde, vraagt hij, waarmede zij hunne ontrouw en ondankbaarheid kunnen goedmaken. Zal de Heer een welgevallen hebben in overvloedige schuldoffers van vee, of in kwistige stroomen olijfolie, of zelfs in menschenoffers om de zonde te verzoenen? Neen, is het antwoord (vs. 8). Geene uitwendige offers, noch van vele goederen, allermint niet van een menschenleven, kunnen Mij behagen, maar Ik eisch een ander hart en een ander leven van u. Immers de Heer heeft u bekend gemaakt wat goed is in Zijne oogen. De Heer eischt van u regt te doen en weldadigheid lief te hebben en ootmoedig te wandelen met uwen God. Daarom, dewijl dit offer van ware dankerkentenis ontbreekt en bij u de ootmoed niet gevonden wordt en gij wel weet dat gij juist het tegendeel zijt van hetgeen de Heere wil, daarom geschiedt de stemme des Heeren tot de hoofdstad, die het land vertegenwoordigt, (want Gij Zelf Heer! vol majesteit en heerlijkheid, weet het alles (2), hoort de roede en wie ze besteld heeft.

Nu wordt der schuldige natie eene beschamende lijst van ongeregtigheden voorgehouden, zoo als het vergaderen van schatten langs verkeerden weg (vs. 10_a), den naaste te kort doen in maat en gewigt (vs. 11), geweldenaarij en hebzucht van de rijken; leugen en bedrog in het algemeen (vs. 12). Daarom — zegt de Heer zal Ik u krenken, u slaande en verwoestende om uwe zonden. En uwe

(1) Dit is de zin van vs. 5.

(2) Volgens de Staten-vertaling de zin van de woorden:

„Uw naam ziet het wezen.”

ondernemingen zullen niet gezegend worden, zoodat gij, werkende het genot en de vrucht van uwen arbeid niet smaken zult (vs. 14 en 15).

De tekstwoorden, uit het verband toegelicht, zijn duidelijk genoeg.

Onder de uitdrukking van roede, wordt in het algemeen bezoeking aangeduid van wege de zonde, nu eens in den zin van straf, dan weder in den zin van kastijding. — De roede als straf daalt volgens de H. Schrift neêr op de goddeloozen, de kinderen der wereld, der ongehoorzaamheid, op wie de roede der verbolgenheid rust, Gods heilig misnoegen. De roede als kastijding wordt gebruikt om de kinderen Gods, die te veel op de wereld beginnen te gelijken, tot hun pligt te brengen, te verootmoedigen en door verootmoediging groot te maken. Terwijl de roede, in den zin van tucht ieder geldt, die God dient en Hem niet dient.

Zoo vinden we hier dan alles, wat we voor ons tegenwoordig doel van noode hebben, tot beschaming, onderrigting en besturing.

Als de Heer ons laat toeroepen: hoort de roede, dan wil Hij zeggen: aanmerkt de dingen die rondom u geschieden, neigt er uw oor toe, zet er uw hart op. Als de Heer zeggen laat: hoort de roede en wie ze besteld heeft dan leidt Hij ons als bij de hand en wijst ons naar Boven en spreekt: Ik de Heer beschik al die dingen.

En vraagt de mensch, van waar komt mij dat over? 't Is mij, als of een stemme mij in de ooren ruischt: keert tot u zelve in o mensch en vraag of er geen schuld bij u ligt, waarom die roede u treft.

En vraagt ge eindelijk: Wat moeten we doen, o Heer! Is er afwending van Uwe slaande hand? Wij willen elkander den weg ter genezing voorhouden. Korter gezegd: vier bijzonderheden, vorderen onze opmerkzame overweging:

de roede;
 de Zender;
 de oorzaak;
 de genezing.

I. De roede der bezoeking is gekomen over ons dierbaar Vaderland niet alleen, maar Gods oordeelen, moeten we zeggen, wandelen over de aarde.

Ziekte onder het vee, vooral in Rusland, Engeland, België en Nederland.

De runderen, de schapen, de zwijnen, de vogelen zelfs worden geslagen, en de eigenaars zuchten, waar de bron hunner inkomsten gestopt wordt.

In Rusland worden de runderen bij honderden en de schapen bij duizenden geveld. In Engeland breidt de veebezoeking zich uit, niettegenstaande alle voorzorg. In België neemt de veepest aanmerkelijk toe. Van éenen eigenaar werden er 400 runderen aangetast. In ons land breidt zij zich langzaam uit en trekt over de grenzen, die de mensch haar stelt.

In andere landen heerschen andere bezoeken. Hongersnood in Palestina en Syrië. — Even als in JOËLS dagen hebben heirlegers van sprinkhanen, wier menigte de zon verduisterde, de altijd groenende natuur in eene wildernis herschapen. Alle staf des broods is verbroken. De lucht was als koper, de aarde als ijzer, de spade regen bleef achter. Geen water, geen brood — onbeschrijfelijke ellende, die om hulpe nog roept, ook waar reeds hulpe gebragt werd. Onbeschrijfelijker nu de eene geesel bij de andere gevoegd wordt en de pestilentie vooral onder de joden te Jeruzalem eene groote slagting aanrigt.

Elders woedde en woedt nog de vreesselijke cholera. Zwaar was in dezen des Heeren hand op Turkije's hoofd.

stad inzonderheid. Constantinopel's ellende werd nog vermeerderd door langdurigen brand, die de nog gespaarden in het leven, van dak en have beroofde. Heeft de koning der verschrikking daar zijne duizenden verslagen, hij telt ook in menigte zijne slagtoffers in Spanje's hoofdstad, Madrid. Week hij daar aanvankelijk en ontvingen de inwoners in de genoten verademing stoffe tot dankzegging, in Sevilla zette de Bode des gerigts zijn vernielend werk voort. Waren er ook al $\frac{2}{3}$ der burgers gevlugt, de achtergeblevenen tellen dagelijks nog 150 dooden.

Ook Parijs heeft een oogenblik gesidderd om straks de lessen der vergankelijkheid weer te verdroomen in ijdel zingenot, bij het wijken der roede.

Wijkt ook de Verderver uit Parijs, toch dringt hij dieper Frankrijk in om elders zijne offers te kiezen.

En is ook Italie niet vrij gewaard van die vreesselijkste aller plagen, Napels is niet de minst bezochte harer steden.

Zullen we spreken van aardbevingen in verschillende plaatsen. — Zullen we u wijzen op 's Heeren magt en majesteit, die de bergen aanroert en zij rooken, die het schepsel doet beven en zuchten?

Maar waartoe meer? Is het niet de roede des Heeren, die opmerking vereischt? Is het wel genoeg, daarvan te spreken of er voor te schrikken? Gewisselijk niet. Een ieder onzer voor zich zelve, zoek naar de reden, waarom de Heer met de inwoners der aarde twist, opdat we in den vuurbrand der beproeving niet verhard worden, maar verteederd. Want geslagen te worden en geen pijn te gevoelen over de zonde, die gestraft wordt, dat is een oordeel in het oordeel. Dan is de redelijke mensch zoo redeloos als het vee, dat zijn Maker niet kent, ja redeloozer dan de trouwe hond, die aan zijns

meesters voeten kruipende, de slaande hand nog lekt. Zoodra wij zondaren tot schuldbesef komen en het roemen in eigene wijsheid als dwaasheid leeren achten, zullen we het ASAF moeten nazeggen: „ik was onvernünftig tegenover U gelijk een dier (1).”

Als Nederlander spreek ik tot mijn volk. Ons volk is een nijver volk. Ons land is een rijk land, rijk in weiden, rijk in vee. In waarheid kunnen wij zeggen:

„De velden zijn bedekt met kudde.”

In onze Provincie zijn de kudde van velen gedund, allermeeft in de landftreek die wij bewonen (2).

Wel is Zuid-Holland nog de eenig bezochte; maar toch is het beginsel der gevreesde plage reeds in Noord-Holland, Utrecht en Noord-Brabant aanschouwd.

Wil de Heer doortrekken met Zijne roede in de overige gewesten, of andere rampen toezenden, het zij long- het zij oog- of pok-ziekte of wat het ook zijn moge, wie zal den Onverantwoordelijken God vragen: waarom doet Gij alzoo?

Als de Heer ons straffe naarmate van onze zonden, waar zou de nasleep der jammeren een einde vinden?

Denk eens na. Welk een veestapel, niet ver beneden de anderhalf millioen runderen begroot. Slechts enkele duizenden stierven. Enkele veehouders zijn zwaar getroffen. Maar in vergelijking van het geheel moeten we zeggen: de Heer begint nog slechts Zijne hand uit te ftrekken. De Heer matigt Zijn kastijden. Ware het anders, wie zou de gevolgen berekenen? Ons kostelijk vee is een hoofdfbron van bestaan. Handel en nijverheid zouden stilstaan. De afhankelijke stedelingen zouden niet bloeijen. Menig

(1) Ps. LXXIII.

(2) In de nabijheid van Schiedam, Delftland en Maasland.

nijvere landman, die nu welvaren heeft, zou kwijnen of te gronde gaan. De voornaamste levensmiddelen zouden of ontbreken of bovenmate hoog in prijs worden. De arme en telkens meer verarmende klasse zou nog onder meer lasten gebukt gaan.

Ja, voor wie zouden de lasten en zorgen des levens niet zwaar worden? Daarom, merk op die roede, volk van Nederland! Het gaat ons allen aan. Één belang moet aller belang zijn, de nood des éénen aller nood.

De geschiedboeken melden verschillende jaartallen, die voor den veestapel in ons land allertreurigst waren: 't Is bekend dat in de vorige eeuw, de roede der bezoeking zich met tusschenpozingen 14 jaren gevoelen deed. Onlangs maakten de dagbladen melding van een gedenkpenning in 1747 hier te lande geslagen. Op de voorzijde zijn landleiden afgebeeld, die het zieke vee uit de stalling halen en anderen, die het gestorven vee begraven.

Op den voorgrond ziet men ledige melkimmers en man, vrouw en kind in eene biddende houding. Op de keerzijde van den penning staan de volgende dichtregelen:

Het zieke vee van stal geleid
Sterft aanstonds weg, de landman schreit,
En zend, geknield tot God zijn klagten,
Om hulp van Zija genâ te wachten;
Maar ligt zal 't jammer, dat hen plaagt,
Zoo 't land voortaan geen vruchten draagt,
Die boete en waar berouw vertoonen,
Zoo weinig 't volk, als 't vee verschoonen (1).

Ps. XCIV: 5 en 6.

(1) Overgenomen uit het Christelijk Weekblad, uitgegeven bij Milborn te Middelburg, wat vooral met het oog op ons Chr. Nationaal Onderwijs, zeer is aan te bevelen.

II. Hebben we met een enkel woord gewezen op de kwaal, wij haasten ons u op den éénigen Zender te wijzen. Gaat niet uit den mond des Heeren het goede en het kwade, zegen en straf? Zal er een kwaad in de stad zijn, dat de Heer niet doet? Zoo vraagt de Profeet Amos aan Israëls volk. Zoo spreekt ook ons tekstwoord: hoort de roede en die ze besteld heeft. Ongelukkig de mensch, die alleen aan stoffelijke oorzaken blijft hangen en van het stof de genezing wacht, in plaats dat hij Gods ingrijpende en besturende hand ootmoedig erkenne en allereerst met den Schepper beginne, van Wien toch al het schepsel zoo diep afhankelijk is. Gaarne erken ik het, dat de God der krachten, deze of gene kracht der natuur, die Hem gehoorzaamt op Zijne wenken, aanwendt tot zegen of tot straf, tot redding of verderf van mensch of dier.

Nog heeft de Heer des hemels en der aarde Zijne reddende en slaande Engelen. De Christen heeft een God, die boven de natuur is en haar beheerscht. Hij kent geen magteloos God, die aan zijne eigene wetten is geketend. In alles ziet de Christen Gods bestelling in het kleine en groote. Overal wil hij erkennen, — al is het ook ten deele — de almachtige en alomtegenwoordige kracht Gods, door welke Hij alzo regeert dat loof en gras, regen en droogte, vruchtbare en onvruchtbare jaren, spijs en drank, gezondheid en krankheid, rijkdom en armoede, en alle dingen niet bij geval, maar van zijne vaderlijke hand ons toekomen.

Zoo is het immers? Daarom wat de Heer tot Israël zegt, zegt Hij tot ons allen en ook tot den landman: Wacht u dat gij den Heer uwen God niet vergeet, dat gij niet zoudt houden Zijne geboden en Zijne regten en inzettingen, opdat niet misschien, als gij zult gegeten hebben en verzadigd zijn en goede huizen gebouwd en die

bewoont, en uwe runderen en uwe schapen zullen vermeerderd zijn, ja ook uw zilver en goud en wat gij hebt, vermeerderd zal zijn, — wacht u dan dat uw hart zich niet verheffe en gij den Heer uwen God vergeet. Wacht u dat gij in uw hart niet zegt: mijne kracht heeft mij dit vermogen verkregen. Indien gij uwen God ganschelijk vergeet, zult gij gewisselijk vergaan.

Ja in de hand van Hem is ons leven en onze have. Ziet nu dat Ik die ben — roept de Heer ons dezer dagen inzonderheid toe — geen God is nevens Mij. Ik dood en maak levend. Ik versla en Ik heel. Er is niemand, die uit mijne hand redt.

De bezoeking is des Heeren, die spreekt: „Laat af en weet dat Ik God ben en niemand meer.” Hij is regtvaardig in Zijn rigten en ieder Zijner oordeelen is regt.

God de Heer heeft het uitgesproken wat ons wacht als wij niet Zijn oppermagt willen eeren en den Rotssteen onzes heils voorbijzien, zeggende: „Indien mijne kinderen mijne wet verlaten en in mijne regten niet wandelen. Indien zij mijne inzettingen ontheiligen en mijne geboden niet houden, zoo zal Ik hunne overtredingen met de roede bezoeken en hunne ongerechtigheid met plagen (1).”

Keert dan, o volk van Nederland! de hand, welke de roede beschikt, niet af. Wee dien, die met zijn Formeerder twist. Zal ook het leem [tot zijn Formeerder zeggen: wat maakt Gij? Die met den Heer twisten, zullen verpletterd worden. Hoort naar Mij — spreekt de Heer — gij stijven van harte en die verre van de gerechtigheid zijt. Ik heb hen wèl getuchtigd en hunlieder armen gesterkt, maar zij denken kwaad tegen Mij. Daarom heb Ik ook den regen van ulieden geweerd, als

(1) Ps. LXXXIX: 31—33.

er nog drie maanden waren tot den oogst, zoodat het land verdorde, nogtans hebt gij u niet tot Mij bekeerd.

Ik heb u geslagen met brandkooorn en met honigdauw. Uw boomgaard at de rups op, nogtans hebt gij u niet tot Mij bekeerd — spreekt de Heere. — Ik heb de pestilentie onder ulieden gezonden en sommigen uwer uit den vuurbrand gered, nogtans hebt gij u niet bekeerd tot Mij. Daarom, schik u om uwen God te ontmoeten. Want zie, die de bergen formeert en den wind schept en den mensch bekend maakt, wat zijne gedachte zij, die den dageraad duisternis maakt en op de hoogten der aarde treedt, Heere, God der heirscharen is Zijn naam (1).

III. Onwillekeurig zijn we tot een derde punt van onderzoek genaderd.

Wat mag de oorzaak zijn van de roede des Heeren?

Wanneer we bedenken dat de God des Ouden Verbonds dezelfde is als die des Nieuwen; wanneer Hij eertijds veelmalen tot Zijn Israël sprak door Zijne Profeten, en nu tot ons spreekt door Zijnen Zoon, en denzelfden eisch doet om regt te doen en weldadigheid lief te hebben, en te wandelen voor Zijn aangezicht in opregtheid; — en wij maken ons onder anderen vorm en onder andere omstandigheden aan dezelfde zonden schuldig, hebben we dan niet, even als Israël, de oorzaak bij onszelfen te zoeken? Bij volksrampen denken we allereerst aan volkszonden, waar eenerlei niet zelden den regtvaardige en den goddelooze ontmoet. Toen om DAVIDS zonde de pest onder zijn volk uitbrak, vroeg de schuldige, bewogen met het lot der natie, door zijn schuld bezocht: „Maar deze schapen, wat hebben deze gedaan!” Zietdaar de hooge Gods regering, die soms

(1) Amos IV.

een geheel volk straft wegens de hoogmoed van zijne vertegenwoordigers, die het land regeren alsof de Koning der gansche aarde niet meer bestaat of niet waardig is te eeren. Maar al was dit ook van toepassing op ons land, zouden gij en ik dan daarmede geregtvaardigd zijn en zeggen kunnen: ik ben onschuldig aan de heden-daagsche bezoeking en wat heeft dat stomme vee gedaan?

In dat vee bezoekt God den mensch, om wiens wille het vee geschapen is.

In dat vee bezoekt God den mensch, die van zijn vee zijn afgod maakt en zijn eenigen Schepper niet eert, die te prijzen is in der eeuwigheid. Nog eens in dat vee bezoekt God den mensch, opdat hij Hem mogte zoeken en vinden, die niet verre is van een iegelijk onzer. Want in Hem leven, bewegen we ons en zijn wij. Wij zijn schuldig, God is goed. Laat ons onzen val betreuren. Wij zijn schuldig, God is goed. Wij hebben gezondigd en gedaan wat kwaad was in de oogen des Heeren! Is God dan onregtvaardig als Hij toorn over ons brengt? Dat zij verre! Mijns — spreekt de Heere — Mijns is het vee op duizende plaatsen.

Zou ieder veehouder dat eigendomsregt wel hebben toegekend aan den Heer, die ook het vee zijn voeder geeft en ook het leven, den adem, vruchtbaarheid en welvaren van het vee in Zijne hand heeft? Heeft dan geen enkel veehouder tegen den Heer gemurmureerd, toen er van wege de droogte geen gras was om te eten en geen water om te drinken? Zou God verheerlijkt zijn, toen een nieuwe lente en zomer ons aller verwachting beschaamde en zooveel gras deed ontspruiten, dat er overrijke verzadiging was en het land druipte van zegen! Zou het ook zijn: God kennende, hebben zij Hem niet verheerlijkt en gedankt en hun onverstandig hart is verduisterd geworden. Zich uitgevende voor wijzen, zijn zij

dwazen geworden, en zij hebben het schepsel geëerd boven den Schepper.

Zal de Heer ook moeten zeggen, wat Hij Israël zeggen liet: nadat hunlieder weide vet was, zijn zij zat geworden. Als zij zat zijn geworden, heeft zich hun hart verheven, daarom hebben zij Mij vergeten (1). Mij, den Springader des levenden waters, — spreekt de Heer — hebben zij verlaten om zich zelven bakken uit te houwen, gebrokene bakken, die geen water houden (2).

Zou dit niet de oorzaak zijn, dat de Heer een twist heeft met Nederland, Zijn Geest inhoudt en zijne roede uitstrekt, om ons te slaan, opdat wij voor den hoogen God in het stof zouden bukken? Landman, die uwen akker ploegt, veehouder, die uw vee verzorgt, het zij verre van ons, dat we uwe zonde, als de oorzaak der plage willen beschouwen. Neen, van den koning tot den bedelaar toe is er afwijking; afwijking in iederen stand, afwijking in iedere betrekking, afwijking bij den handelaar, bij den stillen burger, bij den heer en knecht. De geest van den god dezer eeuw, wint veld. De geest van den Antichrist, die de leugen steunt en verbreidt en de afgoderij met het stof en de schepselen in de hand werkt, heeft den eerbied voor de aloude en eenige waarheid van Gods Woord doen wijken. Die geest van den Antichrist heeft menigen twijfel gewekt en gevoed, ja heeft leeren spotten met het heilige. Die booze geest werkt krachtig in de kinderen der ongehoorzaamheid, werkt huiveringwekkend in het opkomend geslacht. Wat men 20 jaren vroeger niet zou verdragen hebben op onze kansels, dat verdraagt men nu. En die het verhinderen moesten door krachtige verordeningen, zij lachten in de smarte dergenen, die den Heere JESUS, den

(1) Hosea XIII: 6.

(2) Jez. II: 13.

dierbaren Bijbel, hunne en hunner kinderen zaligheid liefhebben en God willen dienen naar Zijn Woord, in geest en in waarheid.

Neen, niet uitsluitend de schuld op de kerkelijke en wereldlijke overheid geschoven. Niemand is hier uitgezonderd. 't Is een nationale schuld geworden. Openen we ieder voor ons zelven ons schuldboek, dan wil ik de eerste zijn om voor God en Zijne heilige gemeente te erkennen dat er een groote schuld rust op ons Predikers, die Leeraars en Voorgangers des volks moesten zijn naar de Schriften.

Daarom is het woord tot het door God gestrafte volk, ook op ons toepasselijk: uwe Profeten (Leeraars) — zegt de Heer — hebben uwe ijdelheid en ongerijmdheid gezien en zij hebben u uwe ongerechtigheid niet geopenbaard om uw verderf af te wenden (1).

Volk van Nederland, och of we de oorzaak der hoe langs hoe meer doortrekkende roede, een ieder bij ons zelven mogten zien met diep schuldbesef en opregt berouw! Heeft niet alle vleesch zijn weg verdorven? Is er niet een geest des hoogmoeds, die een gruwel is voor God? Is er niet een driehoofdige afgod, die een menigte aanbidders telt onder alle standen n.l., de begeerlijkheid des vleesches, de begeerlijkheid der oogen en de grootscheit des levens? Is er geene verbanning van het levend, eenvoudig, kinderlijk geloof? geen toenemende verzaking van CHRISTUS in Kerk, in Staat, in School? Vermenigvuldigt niet de menigte der Sadducëers, die aan deze wereld genoeg hebben, die zeggen: laat ons eten en drinken en dit leven genieten, want wat dat andere leven aangaat, niemand is nog teruggekomen (2). Is er niet een toemeloze zucht naar vermaken en afleidingen om iedere gedachte aan God te smoren?

(1) Klaagl. II: 14. (2) Dit laatste is zelfs van den kansel gezegd.

Is er geen buitensporige weelde en een zucht om zich boven zijnen stand te verheffen? Is er geen Fari-zeeuwsche geest, die den uitwendigen vorm der godsdienst vasthoudt met gemis van haar wezen, om alzoo God en de wereld gelijk te kunnen dienen, en dat — zoo als men zegt — op eene betamelijke wijze? Is er geene ijzingwekkende eigenkracht (bij de hoogere standen niet het minst) die Gods regering op zij stelt en Gods langmoedigheid tergt. Is er bij al het geroep der moderne wereld van vooruitgang, volksverlichting en volksbeschaving, geen toenemende achteruitgang, verdwazing, onkunde, ligtzinnigheid, onmatigheid, godslastering bij de volksklasse op te merken?

Wat groote woorden de nietige mensch kan spreken, alsof er geen God in den hemel is, trof onlangs mijne aandacht toen ik in een veel gelezen dagblad las, dat een Fransche commissie voorstelde om de Cholera, die uit Azië, door de bedevaartgangers van Mekka was overgebracht naar Europa, voortaan op te sluiten door strenge wacht te houden te Djedda en te Suez (1).

Niet zulk een toezigt is af te keuren. Niets is er tegen dat de mensch als redelijk wezen, onder eerbiediging van het hooge Godsbestuur, werkzaam zij in het nemen van gepaste maatregelen in tijden van bezoeking; maar een geheel voorbijzien van Gods magt en een vooropplaatsen van menschelijke magt, dat is een afkeurenswaardig en God onteerend beginsel, hetgeen door de onchristelijke dagbladpers zeer wordt in de hand gewerkt. Van dat beginsel van menschelijk alvermogen uitgaande, moet men wel zeggen: God doet

(1) Tot de gezondheids-conferentie te Constantinopel zijn toegetreden: Engeland, Italië, Spanje, Turkije, Oostenrijk, Pruissen, Nederland, België, de Romeinsche staat en Denemarken.

geen goed en ook geen kwaad. Waar is de God des oordeels?

In Parijs schijnt het reeds zoover met dien Surinam gekomen te zijn. Daar werd onlangs de zondvloed ten tooneele gevoerd, afgewisseld met spotternij. God beware ons Nederland voor dien verderfelijken invloed! Och Heer! heel de breuke van Uw volk en land, leg Uwe genezende hand aan de afgewekenen en geslagenen opdat er behoefte kome aan den Medicijnmeester der ziele, opdat er een licht opga in de duisternis en wij weldra onder de schaduw uwer vleugelen vrolijk mogen zingen:

„De Heer heeft Zijn volk verlost van het verderf, Hij kroont het met goedertierenheid en barmhartigheden:

Verlicht daartoe genadig ons verstand,
Bestuur ons hart, verteeder ons geweten!
Dat w' U, den God der vaderen, niet vergeten,
In huisgezin, in kerk, in vaderland;
Dat w' aan Uw eer, aan Uwen dienst altijd,
't Bijzonder en gemeen belang verbinden,
En, 't zij Uw hand ons zegen' of kastijd',
In Uwe gunst ons waar genoegten vinden.

IV. Zoo hebben we reeds een ander punt ter sprake gebracht, te weten de genezing der ramp, die over Nederland is gekomen.

Zijt gij kinderen der wereld, zoo verwacht gij met de vrienden van het stof, uw heil van de wereld, van wijze menschen die den raad geven om allereerst te beginnen met de dingen, die beneden zijn.

Aanvangen dus met het schepsel, met de eigen kracht, die de oorzaak der kwaal is.

Als een treurig voorbeeld van zulk eene genezing in eigen kracht, werd ons enkele weken geleden in het reeds aangehaalde Christelijk Weekblad medegedeeld, dat

te Doesburg een der Predikanten een bidstond voor den vee-typhus gehouden had.

Dat er den volgende Zondag in het armenzakje een afkeurend briefje gevonden werd van dezen inhoud:

Bedestonden —

Domme honden!

Maken veepest niet gedweë.

Wetenschap van klare koppen

Geeft gezondheid weër aan 't vee.

Waarlijk niet zeer humaan, om de voorstanders van de bidstonden met den verachtelijken naam van domme honden te bestempelen.

Op den volgende Zondag werd er een briefje gecollecteerd, waarin deze afhankelijke toon werd aangeslagen:

Heer! och breng ze uit ons midden,

Die, door spot en wraakzucht saam,

De gemeente in haar bidden

Honend durven tegenstaan. —

Zijt gij kinderen Gods, gij verwacht met alle vrienden Gods, uw heil van den hemel. Uw oog is op den Heere geslagen, om van Hem, die de kwaal zond, genezing te vragen, gedachtig aan des Heilands, aan des Apostels woord: Zoekt eerst het Koninkrijk Gods en Zijne gerechtigheid. Zoekt de dingen die boven zijn en niet, die beneden zijn.

Moet de Christen, met krankheid bezocht in eigen persoon of in zijn vee, dan maar lijdelijk afwachten en stil zitten zonder geneesmiddelen te gebruiken? — Neen, in de verste verte niet. Dat was den Heer onzen God verzoeken, dat was onverschilligheid. Maar hij mag in tijden van nood, niet doen wat koning ASA

deed, die de medicijnmeesters zocht, maar den Heer zocht hij niet.

Menigte van voorbeelden, zoowel onder het Oude als Nieuwe Verbond, staan ten bewijze opgeteekend, dat zoowel in het natuurlijke als geestelijke de Heer Zijne genezing aan de middelen verbint. Wordt ook niet de H. Geest op het gebed beloofd? Zegt de Heer Zelf niet: Roept Mij aan in den dag der benaauwdheid en Ik zal u uithelpen en gij Mij eeren. Zullen niet de eendragtige samenkomsten dergenen die God ootmoedig eeren, even zoo vele middelen kunnen worden, waardoor de Vader, die het gebed Zijner kinderen verhooren wil om JEZUS wille, de genezing voorspoedig doet uitspruiten. Maar de overtuiging moet in het hart leven, zooals ergens geschreven staat (1): „Aan Gods zegen hangt het alles.” En zegt ook de Schrift niet: „te vergeefsch bouwen de bouwlieden, zoo de Heer niet medebouwt.” Schroomt dan niet, gij bezochten, spoedig hulp te vragen van bevoegde artsen, maar stel uw vertrouwen allereerst en allermeeest op den Heere.

Vraagt Hem, in het stof nedergebogen, een zegen op stoffelijke middelen, opdat Hij de pogingen van daartoe gestelde magten voorspoedig make.

Immers wij herinnerden u reeds het gezegde van een man Gods:

Hij zegent mensch en beest

En doet Zijn hulp nooit vruchteloos vergen.

Geliefden! als wij in krankheid verzocht, een geneesheer te hulpe roepen, hebben we ons immers onvoorwaardelijk te houden aan zijn voorschrift. Er wordt van ons geëischt te doen wat ons geboden is, na te laten wat

(1) Op de groote kraan te Maassluis.

ons verboden is. Zoo is het ook in het geestelijke. Wij zijn krank, ja melaatsch van wege onze zonde. Onze boosheid kastijdt ons, onze afkeeringen straffen ons. De Heer wil ons onleerzamen, deze moeilijke les inprenten: alleen ken uwe ongerechtigheid, dat gij tegen den Heer uwen God hebt overtreden en uwe wegen verstrooid hebt ... en gij zijt Mijne stem niet gehoorzaam geweest, spreekt de Heere (1).

Voorwaar een duidelijke roepstem om onze zonden te belijden, over onze zonden te weenen. Hulp gevraagd van den Heer der Heeren, die alle schepselen alzoo in Zijne hand heeft, dat ze zonder Zijnen wil zich niet roeren noch bewegen kunnen. Onze God is magtig. Onze God is getrouw. Zoo wij onze zonden belijden, Hij is getrouw en regtvaardig dat Hij ons de zonden vergeve, en ons reinige van alle ongerechtigheid. Onze God is des ontfermens niet moede. Hij ontfermt zich over die Hem vreezen.

Wij hebben allereerst te bidden dat de Heer ons onze zonde regt doe inzien en ons afkeerig hart doe kennen, opdat we niet alleen naar Zijn hulp begeerig worden, maar dat God ook de middelen ter genezing van zonde verordend, onder Zijne genadeleiding ten goede doe medewerken voor degenen, die Hem liefhebben. Luide en luider klinkt heden Zijn roepstem: „Keert u tot Mij, afkeerige kinderen, opdat Ik uwe afkeerigheid geneze. Weet en ziet dat het bitter en kwaad is, dat gij den Heere uwen God verlaat en Zijne vreeze niet bij u is.” Daarom zijn de oogen des Heeren tegen dit zondig koningrijk.

Als de Heer zeggen moet: bidt niet voor dit volk en heft geen geschrei, noch gebed voor hen op, noch loopt Mij niet aan; want Ik zal u niet hooren (2), dan

(1) Jer. II: 13.

(2) Jer. VII: 16.

is het vreeslijk gesteld. Dit verbod, is nog niet gekomen zoolang de Heer hier te lande nog Zijn 7 duizend heeft, die de knie voor Baäl niet gebogen hebben. — Die weigering is nog niet gekomen zoolang er nog bidders zijn in de binnenkameren, van wie gezegd kan worden: in benaauwdheid hebben zij U bezocht. Zij hebben hun stil gebed uitgestort, als Uwe tuchtiging over hen was. — Gaat dan henen mijn volk, gaat in uwe binnenkamers en sluit uwe deuren toe. Verbergt u een kleinen tijd, tot dat de gramschap overga (1).

Niet voor u zelven alleen hebt gij te bidden geloovigen! maar ook en vooral voor Land en Kerk en School. Dan is er hope op gebedsverhooring, als wij in ons hart ondersteuning bekomen.

LUTHER, zeide eens tot MELANCHTON: „Ik heb voor u gebeden en ik wil het nog doen. En ik geloof dat God mij verhooren zal. Waarom? — Ik heb het amen in mijn hart gevoeld.

Zoo stond MOZES voor het aangezigte Gods in de scheure en worstelde. Kunt gij nog bidden, doet het. God moge zeggen: Ik zal de gansche landstreek sparen, of als tot PAULUS: alle zielen zijn u geschonken. De goddeloozen worden, zonder dat zij het weten, nog gespaard en gezegend ter wille van de regtvaardigen. LABAN werd gezegend om JAKOBS wille. JORAM werd gezegend om JOSAPHAT's wille.

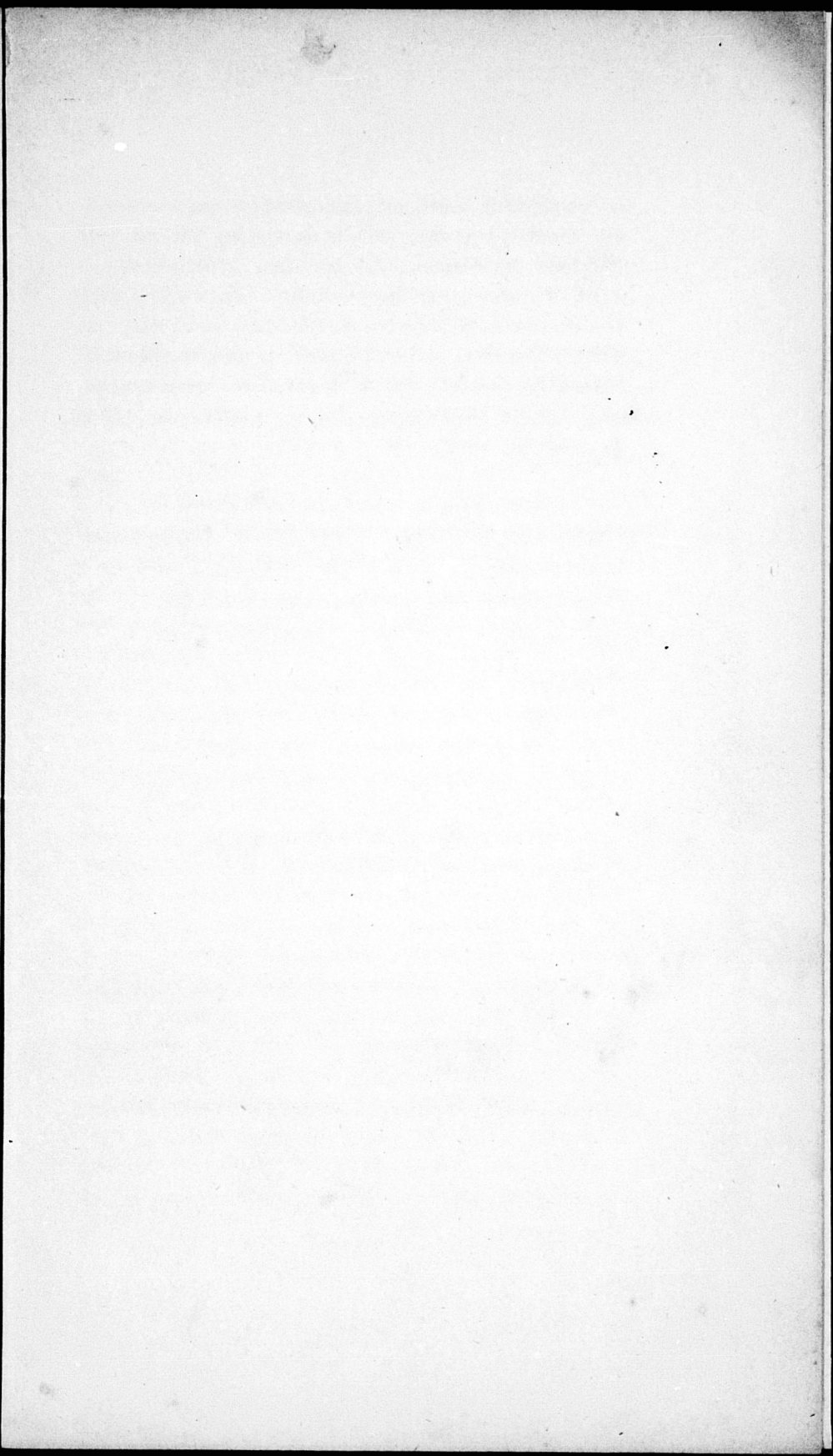
O wij hebben ons diep te schamen over onze onopmerksaamheid, onze vergetelheid van Gods weldaden, het voorbijzien van Gods roede, over het weinig besef onzer zonde. Och of er boetvaardigheid kwame voor God, een ware tollenaars gestalte, een opregt belijden van schuld, van onwaardigheid in ons, een erkennen van Gods regt

(1) Jes. XXVI: 16.

tot slaan, een volhardend pleiten op JEZUS schuldoffer, om ons als levende dankoffers Gode te offeren naar ziel en ligchaam. Ziet toe dat u niets ergers geschiede. Keert u tot Mijne bestraffingen — spreekt de Heer. Ziet Ik zal Mijn Geest u overvloedig uitstorten. Ik zal Mijne woorden u bekend maken. Moet de Heer zeggen: „Ik heb Mijne handen den ganschen dag uitgebreid;” dat Hij er niet bijvoege: „als tot een weêrspannig volk.” Laat de Heer niet op u wachten. Zoekt de genezing bij den Heere, bij Hem alleen. De goddelooze verlate Zijnen weg en de ongerechte man zijne gedachten en bekeere zich tot den Heer en tot onzen God; want Hij vergeeft menigvuldig. Hij zal zich neigen tot het gebed desgenen, die gansch ontbloot is. Hij heeft de regtvaardigheid lief. Hij zal den wensch der zachtmoedigen geven. De Heer is goed: Hij is ten sterkte in den dag der benaauwdheid. Hij kent hen, die op Hem betrouwen. In God is mijn heil en mijne eere. De rotsteen mijner sterkte, mijne toevlugt is in God. Vertrouwt op Hem te aller tijd, o gij volk! Stort uw hart uit voor Zijn aangezicht. God is ons eene toevlugt. Zalig, die met een Profeet des Allerhoogsten mag zeggen, ook dan, als het den Heere in Zijnen raad niet behaagt, spoedig de roede weg te nemen: al ware het dat men de kudde uit de kooi afscheuren zal, en dat er geen rund in de stallingen wezen zal; zoo zal ik nogtans in den Heer van vreugde opspringen, ik zal mij verheugen in den God mijns heils. De Heere Heere is mijne sterkte. Waar die geestelijke vreugde gezeteld is, daar heeft de genezende kracht van 's Heeren genade, wonderen van barmhartigheid uitgerigt. Daar is een zegen van Boven, die de wereld niet kent, daar heeft men nut uit de onderdrukking geleerd. Dat de Geest des Heeren doorbreke in de bezoeking en moge de

H. Geest zelf de gebeden vermenigvuldigen om die genade als vrucht der gerechtigheid te ontvangen, die een volk verhoogt, dat ware een heilzame balsem voor de geslagene wond, die eeuwige juichenstof baart. Moge er dan goed verloren zijn, der ziele zou het ter behoudenis zijn. En God, Wiens doen enkel majesteit is, zou in Zijne roede verheerlijkt worden, als de begenadigde ziel moest uitroepen: Uw verootmoedigen heeft mij groot gemaakt. Amen.

Looft Hem, die u, al wat gij hebt misdreven,
Hoe veel het zij, genadig wil vergeven;
Uw krankheên kent en liefderijk geneest;
Die van 't verderf uw leven wil verschoonen,
Met goedheid en barmhartigheên u kroonen,
Die in den nood uw redder is geweest.

BLIJSCHAP VAN INZIEKENDEN

Het hoofdstuk derzelve beschrijft de omstandigheden
omgeving in de wereld, die uit dien is, naar de
II. Schied. Nader opgehelderd wordt te worden dat in
Moderne Eelgheid, welke de laatste deelen der
eenigen van inget, naar de bekende oorzaken
worden een, waarin staan op een klein en
wegwerpen van alle zaken in het verleden, en dat
ontstane twijfelachtig, ongeacht en zonder
volgen moeten hebben tot zoete velen, die den
evangelie hooren verkondigen, dan datgeen, dat en
Apostelen verkondigd hebben.
Maandelijkse en hiervan eenen laatste, dat den
Pais bij inderking 1870.
Tijl, inder en omring worden velen afgevoerd.

Reeds verschenen

De A.

TOT NIETOM HEET ONS DE HEERE SINDEN

De A. 1870

Den word aan het einde van het oop op den 1870

DE MENSCH — EN NIEUW BEUWIG

De A. 1870

BERIGT VAN INTEEKENING.

Het hoofddoel dezer Leerredenen zal zijn: onderwijzing en opbouw in de waarheid, die uit God is, naar de H. Schriften. Zonder opzettelijk strijd te voeren tegen de Moderne Godgeleerdheid, zullen de Leerredenen evenwel eenigermate zijn ingerigt naar de behoefte onzer tegenwoordige eeuw, waarin steunen op eigen kracht en wijsheid, wegwerpen van alle gezag in het godsdienstige, en daaruit ontstane twijfelzucht, ongeloof en schijnvrede, treurige gevolgen moeten hebben voor zoovele zielen, die een ander evangelie hooren verkondigen, dan hetgeen Jezus en zijne Apostelen verkondigd hebben.

Maandelijksch zal hiervan eene Leerrede het licht zien.

Prijs bij intekening à **12½** Cent.

Titel, inhoud en omslag worden gratis afgeleverd.

Reeds verschenen:

No. 1.

TOT HIERTOEF HEEFT ONS DE HEERE GEHOLPEN

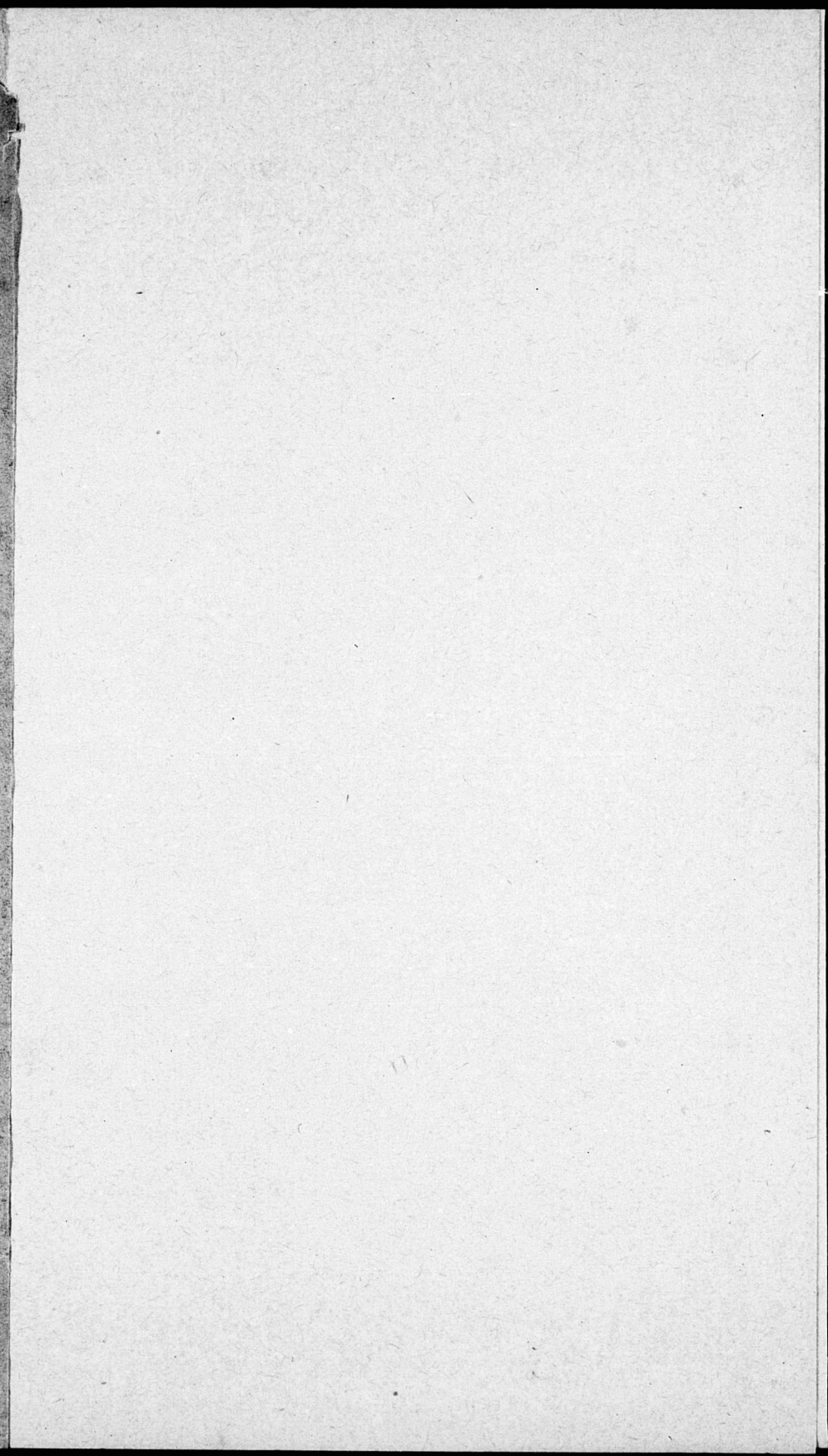
1 SAM. VII: 12b.

(Een woord aan Nederlands volk, met het oog op den 50sten Jaardag van Waterloo.)

No. 2.

DE MENSCH — EN ZIJN EEUWIG HUIS.

PRED. XII: 5b.

A 1885382

